N°. 46. 1853.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 9 JUNIJ.

PUBLICATIE.

De STAATSRAAD BURGEMEESTER DE GEMEENTE *BREDA*; gelet op [illegible] den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken van den 6den Junij 1853, Litt. D, 2e Afdeeling, waarbij, ten gevolge de aanneming door den Heer Mr. *J. R. Thorbecke* der benoeming tot Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het Hoofd-Kiesdistrict *Maastricht* op hem uitgebragt, is bepaald dat de nieuwe stemming voor een lid dier kamer in het Hoofd-Kiesdistrict *Breda* zal plaats vinden op Vrijdag den 17 Junij 1853.

Brengt bij deze ter kennisse van de Kiezers dezer Gemeente, dat dien ten gevolge op Donderdag den 9 Junij aanstaande aan hen zullen worden toegezonden de brieven van oproeping met de Stembriefjes;

dat de inlevering dier stembriefjes zal aanvangen op gemelden 17den Junij, ten Raadhuize alhier, des morgens ten 9 ure; met uitnoodiging op de Kiezers, om hunne Stembriefjes binnen den bepaalden tijd in te leveren, als kunnende *na* vijf ure geene briefjes meer worden aangenomen, dan van de zich alsdan in de zaal bevindende Kiezers; en worden dezelven tevens opmerkzaam gemaakt op de volgende bepalingen der Kieswet, omtrent het stemmen voorgeschreven, te weten:

dat het Stembriefje schriftelijk ingevuld door den Kiezer *in persoon* in de stembus moet gestoken worden;

dat geen ander briefje dan dat, hetwelk hun is toegezonden, en van het Gemeente-zegel voorzien is, mag worden gebruikt;

dat het briefje *niet* onderteekend mag zijn en geene andere briefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht;

terwijl alle afwijkingen van deze voorschriften, en van hetgeen verder bij art. 61 der Kieswet is vermeld, het Stembriefje van onwaarde zoude maken.

Met kennisgeving verder, dat de opening der Stembriefjes zal plaats hebben op den daaraanvolgenden dag, zijnde Zaturdag den 18 Junij, mede ten Raadhuize, aanvangende des morgens ten 9 ure, in het bijzijn van [illegible]

BREDA, den 7. Junij 1853.

STORM.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE *BREDA*, gelezen request van *Adrianus Beens*, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener *Spekslagerij*, in de huizinge in de Karrestraat Wijk B. N°. 14.

Gelet op het Koninklijk besluit van 31 Januarij 1824 (*Staatsblad N° 19*) aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van belegde informatiën de commodo et incommodo.

Brengen bij deze het door *Adrianus Beens* gedaan verzoek ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen, staande naast de op te rigtene *Spekslagerij*, om, ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen veertien dagen na dato, aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te leveren.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 7. Junij 1853.

STORM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Junij.

De *Moniteur* van eergisteren behelst een verslag van den heer *Billault*, den voorzitter van het Wetgevend Ligchaam, aan den Keizer, nopens de werkzaamheden dier Vergadering gedurende de laatste Zitting.

— Uit Algerië zijn gunstige berigten ontvangen. De Gouverneur-Generaal bevond zich bij de Beni-Tisi, en men dacht dat hij zich naar Ziama zou begeven, ten westen van het eiland Mansouriah in de golf van Bougie. De kolonne van den generaal *Mac-Mahon* was den 29 Mei op marsch aan de andere zijde van Babor, en men veronderstelde dat zij later aan den oever der zee zou komen, om zich met de kolonne van den Gouverneur-Generaal te vereenigen. De beruchte *Bou-Barghla*, de sheik van de meeste ten westen van Babor gelegerde stammen, had zich nog niet aan de Fransche troepen durven vertoonen.

— Zoo er nog eenige hoop scheen bestaan te hebben op de komst van den Paus, tot krooning van den Keizer, schijnt die thans geheel te moeten worden opgegeven; er moet zelfs zekere verkoeling tusschen het hof van Rome en de Tuilerien zijn opgemerkt.

— In den *Constitutionnel* van den 2den dezer leest men het volgende: »Wij hebben een berigt mede te deelen van belang voor de bewoners der vestingen. De minister van oorlog heeft het stellige voornemen te kennen gegeven om de verboden kringen rondom de vestingen in te krimpen; er zal eene commissie worden benoemd om zich onledig te houden met de ligting der militaire servituten in het geheele land."

— Vele departementale bladen gewagen van onaangenaamheden en moeijelijkheden, waartoe de dit jaar verlangde deelneming der troepen aan de processien van den Sacramentsdag heeft aanleiding gegeven. Zoo hebben te Provins de sappeurs-pompiers, na onderling overleg, geweigerd zich bij den statelijken optogt te voegen; hunne plaats is toen door een regiment dragonders vervuld.

— Te Jargeau is in den ouderdom van 140 jaren overleden, de weduwe *Grandfond*, geboren te Lyon in Junij 1713, die alzoo beleefd heeft de regering van *Lodewijk XIV* het Regentschap, de regeringen van *Lodewijk XV* en *Lodewijk XVI*, de Republiek, het Directoire, het verdeelde Konsulschap, het eenhoofdige Konsulschap, het Keizerrijk, de restauratie van *Lodewijk XVIII*, de honderd dagen van het Keizerrijk, de tweede restauratie van *Lodewijk XVIII*, de regeringen van *Karel X*, en van *Lodewijk Filips*, de Republiek, de twee presidentschappen van *Lodewijk Napoleon*, en de regering van Keizer *Napoleon III*.

— Uit Rome schrijft men d.d. 26 Mei aan het *Journal des Débats*:

«De instelling in Pruissen van de Protestantsche orde van St. Jan van Jeruzalem heeft de pauselijke regering in de hoogste mate verwonderd, ja zelfs gekrenkt. De oude Maltezer-orde was sedert vele jaren in de pauselijke staten hersteld. Al de goederen, die zij vóór 1798 bezat, werden haar teruggegeven; die goederen hadden eene waarde aan grondeigendom van ongeveer 100 millioen francs; zij waren in bezit van de hoogwaardigheidbekleeders en de ridders, die tot de orde worden toegelaten. Deze beschouwden, [illegible] en *La Valette*. Even als de oude leden der *gedsdienst van Malta*, deden zij de gelofte van het celibaat en de ongeloovigen te bestrijden, terwijl zij in afwachting van de gelegenheid, om die laatste gelofte te volbrengen, de inkomsten der orde genieten. Kardinalen, romeinsche prinsen, edelen uit de provinciën behooren tot dit herstelde ligchaam. Wij meenen zelfs te weten, dat de orde ook in verschillende deelen der Oostenrijksche staten is hersteld. «De nieuwe poging van den Koning van Pruissen, om eene radikaal katholijke instelling protestantsch te maken" — dus eindigt het berigt — heeft dus, wij herhalen het, de pauselijke regering zeer gekrenkt."

— De Parijsche *Patrie*, een half-officieel orgaan der Fransche regering berigt het volgende in haar nommer van den 3den dezer: » Men heeft berigten uit Konstantinopel ontvangen van den 20sten Mei. De door het gouvernement jegens Rusland aangenomen houding had in de stad en in de provincien een zeer gunstigen indruk gemaakt, en elk oogenblik kwamen er deputatien aan, om aan den Sultan den eerbied en de verknochtheid zijner onderdanen te komen betuigen. Daaronder werden vooral de deputatien opgemerkt van de Grieksche bevolking die in de moeijelijke omstandigheden waarin Turkije zich bevindt, eene loffelijke gehechtheid aan haar gouvernement betoont en deszelfs billijkheid en regtschapenheid op den regten prijs stelt.

— Het *Journal des Débats* deelt berigten mede uit Konstantinopel van den 23sten Mei, die eenige nadere bijzonderheden behelzen omtrent de laatste, vruchtelooze onderhandelingen, tusschen de Porte en den buitengewonen Russischen gezant. Daarin wordt gezegd dat er, na de pogingen tot toenadering, zoowel omtrent den vorm als omtrent den inhoud der door Rusland verlangde bewilligingen verschil is blijven bestaan. De Russische gezant zou hebben willen afzien van het zijnerzijds voorgestelde verdrag, maar de vordering hebben volgehouden, dat de voor de Grieksche Kerk geëischte waarborgen zouden worden vermeld in eene diplomatieke nota, welke de kracht eener stellige verbindtenis zou hebben. De Porte daarentegen zou alleen bij een grootheerlijk bevelschrift aan de Grieksche Kerk het behoud der haar vroeger verleende godsdienstige voorregten hebben willen verzekeren, alsmede het genot van alle godsdienstige voorregten die in het vervolg van tijd door andere Christen-kerkgenootschappen mogten worden verworven; daarenboven zou de Porte de belofte hebben willen geven, dat de bestaande beschikkingen omtrent den eigendom en het gebruik der oud-Christelijke heiligdommen te Jerusalem, nimmer zouden gewijzigd worden zonder toestemming van Rusland en van Frankrijk; alleen omtrent de oprigting van wege den Keizer eener godsdienstige stichting te Jerusalem, welke in een kerkgebouw, een klooster en een ziekenhuis bestaan zou, wilde de Porte eene schriftelijke overeenkomst met Rusland

aangaan. Eene schikking in dien vorm zou de vorst *Mentschikoff* niet voldoende geacht hebben. Wat den inhoud der schikking aangaat, betrof het geschil de uitgebreidheid der aan de Grieksche Kerk te waarborgen voorregten: de Porte zou zich in hare aanbiedingen tot de voorregten van godsdienstigen aard bepaald, de Russische gezant daarentegen verlangd hebben de bevestiging van alle vroeger en later aan de Grieksche Kerk verleende voorregten, en alzoo ook van de burgerlijke en administrative regtsmagt der Grieksche patriarchen over de leden van hun kerkgenootschap, welke grootendeels vervallen was sedert het burgerlijk bestuur en de regtspleging in Turkije door de Tansimat-verordening meer naar de in Europa geldende beginselen zijn ingerigt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Junij.

Volgens berigt uit Berlijn van den 2den dezer heeft de uitwisseling der ratificatien van de verdragen betreffende de vernieuwing der tolvereeniging, dien dag aldaar plaats gehad, en zijn de regeringen der tolvereeniging uitgenoodigd geworden, gevolmagtigden af te zenden ter tolconferentie, welke den 16den dezer te Berlijn zal geopend worden.

— Een veelal goed onderrigt Weener dagblad van den 1sten dezer zegt: „Wij zijn in de gelegenheid de heugelijke mededeeling te kunnen doen, dat de onderhandelingen tusschen Oostenrijk en Zwitserland staan hervat te worden. De Oostenrijksche zaakgelastigde graaf *Karnicki* is gelast zijne reis naar Weenen te bespoedigen, waarschijnlijk om nieuwe instructiën te ontvangen. De Zwitsersche zaakgelastigde te Weenen, de heer *Steiger*, zal het gisteren afgenomen gezantschapswapen weder laten herstellen."

— Te Weenen is eene proef genomen en met goeden uitslag bekroond, om de photographie te bezigen tot het bedrukken van zijden en wollen stoffen. Voor den druk van 30 ellen stof zijn, volgens de proeven tot heden, slechts eenige minuten noodig.

ENGELAND.

LONDEN, den 4den Junij.

Het hoogerhuis verklaarde zich eergisteren, met 84 tegen 69 stemmen, tegen de derde lezing van het door lord *Lyndhurst* ingediend wetsontwerp, tot het maken van wijzigingen in de eeden der Parlementsleden, zoodat dit ontwerp vervallen is.

Gisteren deelde sir *C. Wood*, president van het bureau voor Indische zaken, in het Lagerhuis de plannen der Regering ten opzigte van het toekomstig bestuur over Indië mede. Hij ving aan met het hoog gewigt der zaak aan te toonen, dewijl zij het welzijn van 150 millioen menschen gold; wederlegde vervolgens de meening van hen die beweerden dat, terwijl de wet die het bestuur van Indië regelt met 30 April 1854 ophield van kracht te zijn, men de verdere regeling thans nog uit moest stellen tot dat nog verschillende getuigenissen zouden zijn ingewonnen, en niet minder bestreed hij diegenen welke de thans heerschende wijze van bestuur dier gewesten onbepaald afkeurden; hun toenemende bloei en welvaart toch bewezen het tegendeel. Het hoofddenkbeeld van zijn nu ingevoerd plan is, den tegenwoordigen vorm van bewind te behouden, maar daarin gewigtige wijzigingen en verbeteringen te brengen. De betrekkingen tusschen het bureau voor de Indische zaken en het hof van directeuren zouden dus dezelfde als thans blijven, maar het getal der leden van laatstgenoemd collegie van 30 op 18 verminderd worden, 12 daarvan bij gewone verkiezing en 6 door de Kroon uit mannen welke meer dan tien jaren in Indië gediend hebben, te verkiezen. Voorts zouden de benoemingen tot hooge burgerlijke en militaire bedieningen in Indië niet meer zoo onbepaald als tot hiertoe aan de directeuren worden overgelaten.

De heer *Bright*, die persoonlijk met de Indische zaken bekend is, keurde de redevoering des Ministers en de door hem ontwikkelde plannen nagenoeg in allen deele af, en wilde de wijze waarop Indië beheerd zal worden op een geheel andere leest geschoeid zien. Na nog eenige woordenwisseling zijn de verdere debatten over dit onderwerp op maandag bepaald.

— De Londensche *Globe* van den 4den dezer zegt dat er dien dag bedenkelijke berigten zijn ontvangen omtrent de houding die Rusland na de mislukte zending van den vorst *Mentschikoff* jegens Turkije aanneemt, en deelt verder, op gezag van een ander Londensch dagblad, de *Morning-Post*, een berigt uit Parijs van den 3den dezer mede, volgens hetwelk een aldaar ontvangen telegraphisch berigt uit Berlijn van den 2den Junij, zou melden dat het vierde legerkorps in Polen zich gereed maakt om terstond op marsch te gaan, hebbende de kommanderende generaal *Danenberg* bevel uit St. Petersburg ontvangen om met versnelde marschen naar Bessarabie op te rukken, ten einde het aan de Moldavische grenzen gelegerde Russische korps te vervangen, hetwelk den 10den dezer de Donau-Vorstendommen moest binnentrekken.

— Eergisteren heeft de hertog *van Chartres* zijne eerste communie gedaan, en is de graaf *van Parijs* bevestigd geworden. De kardinaal *Wiseman* verrigtte daarbij de dienst, in de Kath. kapel van Kingstreet.

— Donderdag avond had nabij Dublin een treurig ongeluk plaats. Door het springen van een der stoomketels op eene van daar naar Liverpool afvarende stoomboot, aan boord van welke 310 passagiers, grootendeels landverhuizers, waren, zijn twee kinderen omgekomen en dertig menschen zwaar gekwetst of gebrand.

— De te Londen gevestigde Koninklijke maatschappij ter bevordering der aardrijkskunde, zal een onderzoekingstogt doen ondernemen door de bijna nog onbekende binnenlanden van Australie.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den Junij.

Men verzekert dat de onderhandelingen tusschen Frankrijk en Belgie over eene definitive handelsovereenkomst, ter vervanging van het sedert November 1852 in werking zijnde voorloopig verdrag, eerstdaags te Brussel hervat zullen worden. Men zegt dat te dien einde een hoofd-ambtenaar van het ministerie van koophandel van Parijs herwaarts zal worden gezonden om den Franschen gezant bij te staan.

— Den 2den dezer is, krachtens de onlangs gemaakte wet, aan eene particuliere maatschappij definitive concessie verleend om eenen spoorweg van Lier naar Turnhout aan te leggen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Junij.

Bij beschikking van den 6den Junij 1853 heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken bepaald dat de nieuwe stemming ter benoeming van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal in het hoofdkiesdistrict Breda zal geschieden op Vrijdag den 17den Junij 1853.

— Bij beschikking van den 3den Junij jl., heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken bepaald, dat de nieuwe stemming ter benoeming van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, in de hoofdkiesdistricten Amsterdam en 's Gravenhage, zal geschieden op Donderdag den 16den Junij aanstaande.

— De *Staats-Courant* behelst het programma voor de opening van de Vergadering der Staten-Generaal te 's Gravenhage op Dingsdag den 14den aanstaande. De vergadering zal door Z. M. in persoon worden geopend. Hoogstdezelve zal ten een ure des middags met HH. KK. HH. de Prinsen, van het Paleis afrijden in eene met acht paarden bespannen koets.

— Heden behelst de *Staats-Courant* het programma van het ceremoniëel hetwelk zal worden in acht genomen bij de aankomst van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* der Nederlanden binnen het Rijk en te 's Gravenhage den 21sten Junij aanstaande. Den 20sten Junij zal het Koninklijk stoomjagt, onder bevel van den luitenant-ter-zee 1ste kl. jhr. *de Casembroot* zich te Dusseldorf bevinden, aan boord hebbende de dames en heeren van het Hof des Prinsen, en HH. KK. HH. zich aldaar aan boord begeven. Den 21sten des morgens zal het Koninklijk jagt aan den wal voor Nijmegen gaan liggen en zullen HH. KK. HH. aan boord gecomplimenteerd worden door den Commissaris des Konings, den provincialen Kommandant van Gelderland en het Stedelijk Bestuur van Nijmegen; de schutterij en het garnizoen zullen op de kade langs de Waal in bataille staan. Bij de aankomst te Rotterdam, des namiddags ten drie ure, zullen HH. KK. HH. ontschepen voor het gebouw van de Koninklijke Yachtclub en aldaar worden gecomplimenteerd door 's Konings Commissaris, den Provincialen Kommandant en het Stedelijk bestuur. Schutterij en garnizoen zullen geschaard staan langs den weg die HH. KK. HH. naar het stationsgebouw van den spoorweg zullen nemen. Kwart voor vijf uren begeeft het Vorstelijk paar zich per specialen spoortrein naar de residentie, waar het aan het stationsgebouw zal ontvangen worden door den chef van 's konings militaire huis, verschillende hofbeambten, gewestelijke en stedelijke autoriteiten, en daarop zich volgens den bij 't programma bepaalden stoet, in eene met 6 paarden bespannen statiekoets, eerst naar 's Konings paleis in het Noordeinde en daarop zich naar hun eigen paleis begeven zal. Te 's Hage zal het geheele garnizoen en de schutterij onder de wapenen zijn, en overal in de vestingen welke HH. KK. HH. van Nijmegen af passeren, het geschut worden gelost.

Woensdag den 22sten zal er groot diner zijn in het paleis in het Noordeinde; donderdag cour van voorstelling en felicitatie in het paleis van HH. KK. HH.; vrijdag weder groot diner in het paleis in het Noordeinde; zaturdag volksfeesten door het Stedelijk Bestuur te geven.

— Bij Besluit van 26 Mei ll. wordt aan den titulairen kapit.-luit. ter zee *J. Lehman de Lehnsfeld* eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van equipagemeester bij 's Rijks werf te Vlissingen en hij ter zake van 50jarigen ouderdom op een pensioen gesteld van *f* 1470.

— Bij Besluit van 31 Mei is de officier van gezondheid 3de klasse *H. L. Koning*, tot officier van gezondheid der 2de klasse benoemd.

— De heer *Pahud*, Minister van Kolonien, heeft voor eenige dagen de residentie verlaten, om eene buitenlandsche reis tot herstel zijner gezondheid te doen. ZExc. wordt reeds in het laatst der week te 's Gravenhage terugverwacht.

— Te 's Hage wil men dat de wet op de veeartsenijkunde in Nederland, door het vorige ministerie ontworpen, door het tegenwoordige verder wordt gereed gemaakt om spoedig aan de Staten Generaal te worden aangeboden.

— De *Overijssel* wil weten, dat er ernstig aan gedacht wordt, om den gouverneur-generaal van Nederl. Indië, den Hr. *Duymaer* van Twist, terug te roepen, en diens hooge waardigheid op te dragen aan Prins *Hendrik* der Nederlanden.

— De *Amsterdamsche Courant* spreekt een vroeger uit Zalt-Bommel medegedeeld berigt tegen, volgens welk er eene schipbrug over de Maas te Hedel zou worden gelegd.

— Uit Zalt-Bommel meldt men, dat het voornemen bestaat, om van 's Hertogenbosch naar Utrecht, langs den grooten militairen weg, eene elektro-telegrafische lijn te maken.

— Uit Meerkerk, schrijft men van den 6den Junij:

„Men heeft hier een groot ongeluk te betreuren. De zoon van den Heer *Kruyt*, is heden nacht met paard en chais aan den Souwendijk van den weg geraakt en beiden hebben den dood in eene sloot gevonden. Den vorigen dag was hij met een reiziger uitgereden, had zijn paard des avonds van den vorigen dag nog ten 10 ure te Haastrecht ververscht, en werd eerst des morgens ten 3 ure door een melkaar gevonden, die het eerst dien weg voorbij kwam."

— In den namiddag van den 31 Mei ll. kwam *Jacobus van der Staay*,

varensgezel, oud 35 jaren, vergezeld van zijne zuster *Neeltje* en *J. van Lommel*, allen te Moerdijk woonachtig, in een bootje van Dordrecht, hetwelk met eene aanzienlijke hoeveelheid winkelwaren beladen was. Aan de Kil sloeg het bootje om en allen geraakten in het water. Dat bootje was aan eene zeilschuit, waarin onder meer anderen ook de moeder van gezegden *J. van der Sluys* was gezeten, vastgemaakt. Deze heeft haren zoon in de golven moeten zien omkomen, terwijl de dochter en gezegde *van Lommel*, ofschoon met levensgevaar, gelukkig zijn gered.

— De *Staats-Courant* van den 4den dezer behelst eene mededeeling van de merkwaardige ontdekkingen, waartoe de voortgezette opgravingen onder Hilversum geleid hebben. Er zijn thans, op eene ruimte van niet 100 ellen, gelegen aan de zuidelijke helling der hooge heide, digt aan de Utrechtsche grensscheiding, over 't algemeen niet minder dan dertien onderaardsche bevloerde haardsteden ontdekt, één el hoog, met aarde overdekt, en waaruit meer dan driehonderd uit steen bewerkte gereedschappen zijn opgehaald. Die gereedschappen, zijnde slingerballen, lans- en pijlspitsen, wiggen, messen en slijpsteenen, zijn voor het grootste gedeelte (290 stuks) in 's Rijks museum van oudheden gekomen, waarvan de conservator, de heer Dr. *Janssens*, die opgravingen meerendeels geleid heeft.

— Men verneemt dat door den bouwman *P. Braat*, te Hazerswoude, thans wordt gebruik gemaakt van een dubbelen ploeg of van een ploeg, die in eenen gang twee voren ploegt; deze ploeg is door hem zelven uitgedacht, voldoet in alle opzigten, vermindert het werk tot de helft en bespaart tijd en kosten, zoodat men het practische nut van dezen ploeg buiten eenigen twijfel stelt.

— Aangaande het berigt der ongeregeldheden bij de verkiezingen in het arrondissement Almelo, zegt men dat het voor het grootste gedeelte onwaar is. Wel heeft de officier van justitie te Almelo, ambtshalve, een onderzoek ingesteld, nopens verschillende overtredingen der kieswet, welke in eene gemeente van zijn arrondissement zouden hebben plaats gehad, ten gevolge waarvan een veertiental getuigen is gehoord, en, naar aanleiding van welker verklaringen, op grond van art. 78 van het wetboek van strafvorderingen, de leden van het bureau van stemopneming dier gemeente zijn opontboden en door den regter-commissaris en officier van justitie gehoord, doch onwaar is het, dat tegen de leden van het bureau van stemopneming door de regtbank te Almelo regtsingang met dagvaarding in persoon is verleend, en zelfs niet door den officier van justitie tot dus verre gerequireerd, terwijl het tevens onwaar is, dat een burgemeester zich over de grenzen heeft begeven, daar hij aan de gedane oproeping heeft voldaan en den 2den dezer voor gemelde regterlijke autoriteiten is verschenen.

— Uit Utrecht schrijft men het volgende in den *Nederlander*:

« De heer *Salvador* zou Vrijdag avond ten 8 ure hier lezen. Hoewel in de Couranten reeds den vorigen dag als gerucht was medegedeeld, dat de lezing geene plaats zou vinden, was het Domskerkhof reeds ten 7 ure vol menschen. De heer S. was met den derden trein aangekomen en was dan binnen dan buiten het koffijhuis, waar hij zijne voorlezing houden zou. Dank zij der politie gebragt voor hare verstandige maatregelen, die veel onheil hebben verhoed! Dientengevolge heeft de heer S. niet gelezen en is tegen vermoedelijke beleedigingen bewaard gebleven. De opgewonden man — helaas voor eene zaak die het niet waardig is — zou gewis hier gelijk elders zich niet bedwongen hebben in zijne beleedigende oordeelvellingen van mannen, die de achting en het vertrouwen des volks in ruime mate genieten. En het Utrechtsche publiek, met honderde studenten voorop, zou die mannen niet hebben laten verguizen. Dit was geene gissing, maar volkomen zekerheid. Het was de roeping der politie zulke ongelukken te voorkomen en zij heeft hare roeping begrepen en volbragt.

« Toen omstreeks $7^1/_2$ uur de volksmenigte te groot en opgewonden werd en de heer *S.* weder in het Koffijhuis binnen wilde gaan om de lezing te beginnen, kwam de heer Commissaris van Politie en onderscheidene beambten, namen den heer S. in hun midden en voerden hem veilig te midden van eene joelende en juichende menigte naar het bureau van politie, waar hij eene rustige schuilplaats vond.

« Tot zeer laat in den avond bleef de menigte bijeen en trokken de heeren Studenten met muzijk en een grooten kabeljaauw door de stad, zonder dat de rust eenigermate werd verstoord.

« Zaturdag avond ten $6^1/_2$ uur heeft de heer *Salvador* aan de Bilt, in de open lucht nevens het logement van den heer *Cramer*, ten aanhoore van ruim 100 studenten gesproken of liever is door hen ondervraagd geworden b. v. over het doel zijner komst in Utrecht, over hetgeen hij verrigt, gesproken en geschreven heeft, over zijne denkbeelden omtrent het huis van Oranje, welke plannen hij voor het vervolg had, enz. Het ging alles vrij wel zonder onordelijkheden, maar eindelijk vond de spreker het toch geraden zich in een kamertje van het logement terug te trekken."

— Omtrent den staat van de droogmaking des Haarlemmermeers, leest men in de *Staats-Courant* het volgend maandelijksch berigt:

« Ingevolge de bijna onbelemmerde werking van de drie pomp-stoomtuigen, sedert December ll. door ruime kanalen verbonden, die het diepste gedeelte van den polder doorsnijden, en door de hulp der gunstigste weersgesteldheid, is het nog achtergebleven winterwater in de afgeloopen maand volkomen verdwenen; den 26sten Mei werd het polderwater gemiddeld tot 4.35 el onder Amsterd. peil waargenomen en daar dit water, volgens de *Staats-Courant* van den 10den Mei jl., n°. 190, op den laatsten April teekende 3.79 el onder gemeld peil, bedroeg de daling in Mei 0.56 el. — Sedert werken de pompmachines beurtelings slechts tot wegschaffing van het water, dat uit den pas drooggevallen bodem nog bijzakt en zich in de kanalen verzamelt.

« De geheele polder vertoont eene onmetelijke, groene oppervlakte, veelal met de gele bloemen van tallooze waterplanten versierd: van het Haarlemmer-meer is niets meer te bekennen.

« De hierboven genoemde ruime kanalen zijn: de *Hoofdvaart* van den *Leeghwater* naar den *Lynden*, lang 23,000 el, ruim 4 uren gaans, en de *Kruisvaart* van den *Cruquius* tot aan die hoofdvaart, lang 10.500 el, of bijna 2 uren gaans, beide op het zomerwater 20 tot 25 ellen breed. — De verlenging der Kruisvaart tot Aalsmeer is onderhanden.

« De verkaveling van het zoogenaamde Kagermeer bij den *Leeghwater* is geheel, die van het zoogenaamde Spieringmeer nabij Halfweg, is bijna voltooid. — De bermslooten en de weg daarnevens langs het binnenboord van den Ringdijk zijn rondom den geheelen polder, slechts enkele plekken uitgezonderd, overal aangelegd; eenige in de dwars- en lengte-togten zijn reeds gemaakt, en 1200 man arbeiden aan al de overige. — In dezen zomer moeten die gereed komen, en dan zal de polder met 6 lengte-togten behalve de genoemde Hoofdvaart, en met 5 dwars-togten, behalve de genoemde Kruisvaart, elk der laatste met een weg daarnevens, van boord tot boord doorsneden zijn; — die togten zijn 5 tot 8 ellen breed op het zomerpeil.

« Maandelijksche opgaven van de werking der stoomtuigen, zoo als tot dusverre, zullen alzoo in het vervolg kunnen achterwege blijven. Het geldt niet meer de droogmaking van den ontzaggelijken plas, het geldt voortaan slechts de drooghouding van den meerpolder; en dan zullen echter aan de belangstellenden berigten van den verderen loop der groote onderneming kunnen gegeven worden."

— Bij de onlangs te Middelburg in het openbaar gehouden aanbestedingen is: 1. het doen van eenige vernieuwingen en herstellingen aan de provinciale waterstaats-werken en wegen, met het onderhoud van den 1 Julij 1853 tot en met den 30 Junij 1856, benevens de uitvoering van eenige buitengewone werken aan het Sloe, eiland Zuidbeveland, aan het eiland Noordbeveland en aan de haven van Breskens, aangenomen voor een gezamentlijk bedrag van *f* 65337; 2. het vernieuwen der rijswerken en het maken van steenglooijingen aan de calamiteuse polders in Zeeland, gedurende het jaar 1853, met het onderhoud van al de werken tot den 1 Mei 1854, daaronder begrepen de levering van al de materialen, aangenomen voor een gezamentlijk bedrag van *f* 302469, en 3. het uitvoeren van eenige aardewerken tot herstel en verbetering der zeedijken van eenige der voormelde polders, in 1853, aangenomen voor een gezamentlijk bedrag van *f* 27910.

EEN WOORD AAN DE KIEZERS IN HET KIESDISTRICT BREDA.

(*Ingezonden.*)

Het kan in de tegenwoordige oogenblikken niet onbelangrijk geacht worden, de aandacht der Stemgeregtigden in het kiesdistrict *Breda* te vestigen op het hoog gewigt der keuze die zij, door het bedanken van den heer *Thorbecke* voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor dit District, eerlang weder zullen te doen hebben.

Wij matigen ons geen oordeel aan over de verdiensten van den heer *Thorbecke*; elk heeft daaromtrent zijne eigene zienswijze, en wij eerbiedigen die van anderen, gelijk wij de onze wenschen geëerbiedigd te zien. Maar ontegenzeggelijk en van algemeene bekendheid is het, dat inzonderheid de laatste handelingen van het Ministerie *Thorbecke* aan de Hooge Regering misbaagd en den val van dat Ministerie hebben ten gevolge gehad. De benoeming van den heer *Thorbecke* tot lid der Tweede Kamer moest dus noodzakelijk aan het Gouvernement onaangenaam zijn. En hoewel wij geenszins willen beweeren, dat die keuze reeds werkelijk voor deze stad gevolgen heeft gehad, is het toch opmerkelijk dat sedert dien tijd 1°. Z. M. voor het beschermheerschap der hier gevestigde Maatschappij van Landbouw heeft bedankt, en 2°. bepaald is, dat de Rijschool, wier vestiging alhier vroeger als bijna zeker werd beschouwd, stellig niet hier maar elders zal worden geplaatst.

Het is echter niet de persoonlijkheid van den heer *Thorbecke*, maar het zijn de door hem beledene en voorgestane beginselen, die aan het Gouvernement misbaagden. Tot lid der Tweede Kamer te kiezen iemand, wie hij ook zij (en namen te noemen zal hier wel overbodig zijn), die dezelfde beginselen is toegedaan, die een erkend aanhanger en bewonderaar van den heer *Thorbecke* is, en daardoor openlijk te verklaren, dat men de handelingen goedkeurt van een Ministerie, dat de Koning heeft gemeend te moeten ontslaan, moet dus evenzeer onaangenaam wezen aan de Regering; onaangenaam aan den Vorst, aan wien en wiens voorzaten *Breda* reeds sedert eeuwen zoo groote verpligtingen heeft, door wien het nog steeds boven zoovele steden wordt bevoorregt. En met welken naam zal men zulk eene handelwijze anders bestempelen, dan met dien van verregaande ondankbaarheid?

Doch niet alleen is die handelwijze ondankbaar; zij is ook hoogst onvoorzigtig en gevaarlijk.

Verre zij het van ons den Koning te willen beleedigen door Hem in staat te achten, zich over die ondankbaarheid te wreken, door aan *Breda* de daaraan geschonkene voorregten te ontnemen. Maar toch, ook de Vorst blijft mensch, en met allen mogelijken eerbied voor Vorstendeugd en Vorstengrootheid, zoude het toch eene dwaasheid zijn Hem aan menschelijke aandoeningen vreemd te achten. Wat wonder zoude het dan zijn, zoo eens de voorregten, die hier zoo weinig worden erkend, en waarop zoo weinig prijs schijnt te worden gesteld, aan eenige andere stad werden geschonken, die zich daarin dankbaar zoude verheugen, ja zelfs zich daarvoor aanzienlijke opofferingen wil getroosten? Wat wonder zoude dit vooral zijn, indien eens de tegenwoordige Raadslieden der Kroon voorstanders van zoodanigen maatregel werden? En wat zoude wel het lot van *Breda* worden, indien het de Militaire Akademie verloor, aan welke *alle* benoodigdheden, zonder uitzondering, door ingezetenen dezer stad worden geleverd; indien het zoo talrijke, aan die Inrigting verbondene personeel, dien ten gevolge de stad verliet; indien de menigte vreemdelingen, die thans om de Akademie herwaarts komen, werden gemist? Waarlijk er is weinig scherpzinnigheid noodig om te berekenen, dat binnen zeer weinige jaren van de tegenwoordige welvaart van *Breda* zelfs geene schaduw meer te vinden zoude zijn. — En niet alleen de stad zelve zoude dit gemis gevoelen; ook de naburige gemeenten zouden in meerdere of mindere mate daarin deelen. De vermindering der bevolking en de verarming der eerste moest noodzakelijk ook op de laatste nadeelig terugwerken, door het verminderd debiet van de producten van

landbouw en veeteelt, en in het algemeen, door het opdroogen van alle die bronnen, die eene welvarende stad voor hare omstreken opent.

Wij meenen dan niet te veel te zeggen, wanneer wij het kiezen van eenen aanhanger des heeren *Thorbecke* tot lid der Tweede Kamer ten eenenmale onraadzaam achten. Wij meenen het den Kiezers in dit District ernstig op het hart te moeten drukken, zich door geene inblazingen, van wien ook, tot zulk eene keuze te laten verleiden. Wij meenen hen te moeten doen opmerken, dat zij, die tot eene zoo onberadene keuze aansporen, veelal tot de zoodanigen behooren, die, wat er ook gebeure, onbezorgd hun dagelijksch brood kunnen eten. Het moet thans alleen de vraag zijn welke *Staatkundige* geloofsbelijdenis de Kandidaat belijdt. Een vriend of voorstander van den heer *Thorbecke* te kiezen is zich te verklaren tegen het Gouvernement, dat uwe toekomst in zijne hand heeft, en met eene enkele pennestreek uwe welvaart kan vernietigen. Eene eerste dwaasheid is reeds begaan; wachten wij ons voor de tweede, die de opzettelijkheid der eerste zoude bewijzen.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 6 Junij.

TARWE prijshoudend; verkocht: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 330; 129 ℔ dito *f* 325; 129 ℔ withonte dito *f* 330; 128 ℔ O Zeeuws *f* 298; 126 ℔ Groninger *f* 260.

ROGGE bij geruiven als voren: 120, 124 ℔ Pruiss. *f* 209, 222; 118 ℔ Arch. *f* 201, *f* 203; 116 ℔ O. Gedroogde *f* 186.

GERST onveranderd: 112 ℔ N Deens. *f* 183.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT wat aangenamer: 115, 120, 122 ℔ Holsteinsche *f* 210, *f* 229, *f* 235; 120 ℔ Amersf. *f* 234; 121 ℔ Jar Brand. *f* 223; 118 ℔ Jar. Vriesche Zand *f* 211.

KOOLZAAD in een doen; op 9 vaten Olie te leveren: in Aug. en Sept. eerstk. 62 P. vl., in Oct. en Nov. eerstk. 62½ Pl. vl; April 1854 64 P. vl.

LIJNZAAD een doen: 109 ℔ Liban *f* 245.

RAAPOLIE ruim prijshoudend; op 6/w. *f* 35¾; Vlieg. *f* 34¾, 1 Sept. eerstk. *f* 35¼, 1 Oct. eerstk. *f* 35½ à ⅝; 1 Nov. eerstk. *f* 35¾ à 36; 1 Dec. eerstk. *f* 36; 1 Mei eerstk. *f* 36¾.

LIJNOLIE onveranderd; op 6w. *f* 30¾; Vlieg. *f* 29¾ à *f* 30; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. eerstk. *f* 30½.

HENNEPOLIE; op 6/w. *f* 37¾; Vlieg. *f* 36¾.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 68½. — LIJNKOEKEN, per 104 st., 10 à 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 7. JUNIJ 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe		(Niet aangevoerd)		
Het dito dito Rogge Oude	van *f*	0,00	tot *f*	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	7,00	» »	7,05.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	0,00.
Een dito pond Boter			»	0,74.
Zand-Aardappelen (Vat. of Mudde)		*f* 2,90	tot *f*	3,10.
Het 1000 Eiken Telhout			»	3.00.
Het 1000 Dorf Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,90.
De » Struiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,40

TWEE HONDERD TWINTIGSTE STAATS-LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. №. 2430, *f* 2500; № 13213, *f* 1250; №s 15106, 10706, 7916, 4329, 2562, ieder *f* 1000.

2e » №. 19766, *f* 25,000; №. 1614, *f* 1250; №. 12156, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 *Junij*) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 63⁹⁄₁₆, ¹⁵⁄₁₆, ¹¹⁄₁₆; 3 pCt. 76¹⁄₁₆, ⅜, ⁵⁄₁₆; 4 pCt. 95¹⁄₁₆, ⅛; O. Ind. Leening 4 pCt. 94⅞; Amort.-Syndik. 3½ pCt. 94¾; Haarlemmerm. 5 pCt. 105¾; Aand. Rijnspoorw. 102¾; Belgie 2½ pCt. 52¼, ⅜; Spanje Onbep. St. 23½, ⅝, ⁹⁄₁₆; 3 pCt. 48⁵⁄₁₆, ¼; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 49⅝, ¾, ⅝; Coup. Bewijzen 6, ¼, ⅛; Amort. Sch. 5⅜; Portug. te Londen 5 pCt. 38½; Id. 4 pCt. 36⅞, ¹⁵⁄₁₆, ⅞; Rusland 5 pCt. 108⅝; Certif. 1831—33, 98; 6 pCt. 101¼; 4 pCt. bij *Hope* 93½; Id. bij *Stiegl.* 92⅛; Certif. van Assign. 6 pCt. 74½, ⅝; Polen Certif. 4 pCt. 86⅜, ½; Polen Aand. met Loten fl. 500 164½; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 82⁹⁄₁₆, ¹¹⁄₁₆; Nieuwe 1847 2½ pCt. 42⁹⁄₁₆; dito 1851—52 42½; Nieuwe 5 pCt. 94⅛, ⅜, ⅛.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.